

VLAG, WAPEN, VOLKSLIED EN NAAM VOOR
NEDERLANDS-NIEUW-GUINEA.

Nationaal comité.

Op 19 oktober 1961 is in het gebouw van de Nieuw-Guinea Raad, op initiatief van de leden van deze Raad Jouwe, Bonay, Tanggahma en Torey, een bijeenkomst gehouden, waarvoor een aantal leden van de Raad en vertegenwoordigers van politieke partijen van verschillende landstreken en gezindten waren uitgenodigd. In totaal waren aanwezig 72 personen, allen inheemsen.

Tijdens deze bijeenkomst constitueerde zich een "Nationaal Comité", bestaande uit 17 personen. Voorzitter werd Inury (hoofdschoolopziener), vice-voorzitter Jouwe, secretaris Kaisiepo, tweede secretaris ds. Morimuzendi. Tot de leden van het comité behoorden verder nog o.m. zeven leden van de Nieuw-Guinea Raad en ds. Roemainoem.

Het Comité koos uit drie ontwerpen een nationale vlag, verder een symbool (gestyleerde kroonduif), een devies (verscheidenheid in eenheid), een volkslied en een naam voor het land (Papoea-Barat) en het volk (Papoea). Vervolgens werd een manifest ondertekend waarin het verlangen naar eigen symbolen tot uitdrukking werd gebracht. De bijeenkomst werd besloten met het gezamenlijk zingen van het volkslied. De vergadering verliep in een waardige en ernstige sfeer; de aanwezigen toonden opmerkelijke eensgezindheid.

Behandeling in
N.G. Raad.

Het manifest werd door het nationaal comité aangeboden aan de N.G. Raad, die dit behandelde in zijn vergadering van 30 oktober 1961, onder grote belangstelling van inheemse zijde. In de discussies kwam duidelijk tot uiting een algemeen verlangen naar een officiële erkenning van landssymbolen, zoals een landsvlag, enz. Door leden van de raad werd onder meer uitgesproken, dat erkenning van een eigen vlag als landsvlag een zichtbare inlossing betekent van de Nederlandse belofte van eigen lotsbepaling

- en dat -

en dat deze vlag te zijner tijd, in al dan niet gewijzigde vorm, nationale vlag zou kunnen worden. Het naast elkaar voeren van de Nederlandse vlag en de Papoea vlag werd voorts gezien als een symbool van samenwerking tussen leider en geleide.

Motie N.G.Raad.

Met algemene stemmen werd een motie aangenomen waarin werd overwogen:

dat de in het verzoekschrift (van het Nationaal Comité) tot uitdrukking gebrachte verlangens voortvloeien uit een groeiend nationaal bewustzijn der bevolking;

dat de Raad ook zichzelf weet te zijn uiting en drager van de nationale eenheid;

dat de staatkundige bewustwording van de bevolking onafwijsbare behoefte heeft aan middelen om aan dat nationaal bewustzijn en de nationale eenheid uitdrukking en gestalte te geven;

terwijl de Raad vervolgens als zijn oordeel uitsprak

1. dat de benaming Nederlands-Nieuw-Guinea dient te worden vervangen door West-Papoea;
2. dat het volk van West-Papoea dient te worden aangeduid met de benaming Papoea;
3. dat de vlag, zoals door het Nationaal Comité in zijn vergadering van 19 oktober 1961 gekozen, behoort te worden erkend als landsvlag van West-Papoea;
4. dat als landswapen dient te worden erkend het wapen zoals dat is aangenomen door het Nationaal Comité in zijn vergadering van 19 oktober 1961;
5. dat het "Hai Tanahkoe Papoea" dient te worden erkend als het volkslied van West-Papoea.

Petitie N.G.Raad.

De Nieuw-Guinea Raad, gebruikmakende van het recht van petitie, aan de Raad toegekend bij artikel 89 van de Bewindsregeling Nieuw-Guinea, richtte zich

- vervolgens -

vervolgens op 31 oktober in een adres tot de Gouverneur, inhoudende het verzoek te willen bevorderen, dat de in de motie vermelde benamingen en symbolen (waarbij het landswapen niet genoemd werd) wettelijke erkenning erlangen, algemeen zullen worden gebezigd en als nationale attributen geëerbiedigd. Dit adres werd plechtig aangeboden door een daartoe bijzonderlijk ingestelde commissie, onder leiding van de heer Kaisiepo.

In het adres werd over het landswapen niet gesproken, omdat men dit nog minder urgent achtte en behoefte gevoelde aan beraad over de vormgeving.

Verklaring Gemachtigde
voor Algemene Zaken.

In de vergadering van de Nieuw-Guinea Raad van 2 november d.a.v. legde de gemachtigde voor algemene zaken namens de Gouverneur een korte verklaring af, waarin de bereidheid werd uitgesproken alle medewerking te verlenen om door het treffen van de nodige wettelijke maatregelen binnen het kader van de bestaande regelingen, op korte termijn te komen tot verwezenlijking van de verlangens van de Nieuw-Guinea Raad. In verband met het bijzondere karakter van deze voorstellen, werd het aangewezen geacht dat de Raad zou gebruik maken van zijn recht van initiatief, hem toegekend in artikel 94 BNG, door aan de Gouverneur de nodige voorstellen van ordonnantie te doen. Op deze wijze zou duidelijk het karakter van deze voorstellen blijken van een spontaan uit de bevolking opgekomen initiatief.

Dienovereenkomstig zijn door de Nieuw-Guinea Raad twee initiatief-ordonnanties voorgesteld.

Bevoegdheid tot
regeling bij ordonnantie.

De vraag is onder ogen gezien of de ordonnantiewetgever bevoegd is een landsvlag, een landswapen en een landsvolkslied bij ordonnantie vast te stellen.

Volgens artikel 3, lid 1, sub d, van het Statuut is de regeling van de vlag en het wapen van het Koninkrijk een koninkrijksaangelegenheid. In de officiële toelichting daarop is vermeld: "Deze bepaling (.....) laat uiteraard de mogelijkheid open, dat de

- landen -

landen ook een eigen landsvlag kunnen voeren". Mr. Van Helsdingen vermeldt verder nog in zijn handboek over het Statuut (blz. 282), dat bij de behandeling van dit punt duidelijk werd uitgesproken, "dat ieder der landen gerechtigd was een eigen wapen, vlag en volkslied vast te stellen".

Het gaat i.c. niet om nationale symbolen, maar om een landsvlag, een landswapen en een landsvolkslied. Dit zijn zaken, die uit het volk zelf zijn voortgekomen en behoren tot de inwendige aangelegenheden van N.N.G., derhalve door het bevoegde landsorgaan, i.c. de Gouverneur in overeenstemming met de Nieuw-Guinea Raad, behoren te worden vastgesteld. Ook in Suriname en de Nederlandse Antillen is dit geschied.

Landsvlag- ordonnantie.

Op 18 november 1961 is de Landsvlagordonnantie vastgesteld. Zij is afgekondigd in gouvernementsblad 1961 nr. 68 en in werking getreden met ingang van 1 december d.a.v. Artikel 1 geeft een omschrijving van de vlag, terwijl de aard van de kleuren zal worden bepaald door de Gouverneur. Artikel 2 bepaalt, dat het gebruik van de landsvlag naast de vlag van het Koninkrijk geschiedt overeenkomstig de bepalingen van een vlagbesluit, vast te stellen bij besluit, houdende algemene maatregelen.

Dit vlagbesluit is afgekondigd in gouvernementsblad 1961 nr. 70. Het bepaalt, dat bij het gelijktijdig voeren van de landsvlag en de vlag van het Koninkrijk aan of op een gebouw, de eerste links hangt gezien vanuit het gebouw. Geschiedt dit in een gehoorzaal of in de open lucht waar het woord wordt gevoerd, dan is de plaats van de landsvlag links van de spreker.

Volkslied.

De melodie en de tekst van het volkslied zijn vastgesteld bij een ordonnantie van dezelfde datum en

- afgekondigd -

afgekondigd in gouvernementsblad 1961 nr.69. Daarbij is tevens bepaald, dat wanneer het volkslied van Nederlands-Nieuw-Guinea in het openbaar ten gehore wordt gebracht, een ieder is gehouden daarbij de ten aanzien van een volkslied passende eerbied te betonen.

Richtlijnen voor
het gebruik.

Bij rondschriften van de Gouvernementssecretaris eveneens van 18 november, zijn enige richtlijnen gegeven voor het gebruik van de Nederlandse vlag en de landsvlag. Deze komen in het kort hierop neer, dat de residenten (dagelijks) en de onderafdelingshoofden (op zon-, feest- en rouwdagen) van of bij hun ambts-woning alleen de Nederlandse vlag doen waaien. De districtshoofden doen van of bij hun woning op zon-, feest- en rouwdagen beide vlaggen waaien, terwijl van of bij de kantoren van de residenten, de onderafdelingshoofden en de districtshoofden, alsmede op de kazerneterreinen der Algemene Politie dagelijks beide vlaggen zullen waaien. Bij of van andere openbare gebouwen zullen op door de Gouverneur aangewezen feest- en rouwdagen beide vlaggen waaien.

De Gouverneur als vertegenwoordiger van de Koning en de krijgsmacht als Nederlands orgaan zijn buiten deze regeling gelaten. Zij blijven alleen de Nederlandse vlag voeren.

Met betrekking tot het volkslied is bij dit rondschriften als richtlijn gegeven, dat het Nieuw-Guinea volkslied bij officiële gelegenheden ten gehore zal worden gebracht dadelijk na het Wilhelmus. Daarbij dient op gelijke wijze eerbied te worden betoond als gebruikelijk is ten opzichte van het Nederlandse volkslied.

De benaming "West-Papoea" wordt vanaf 1 december onofficieel gebruikt, ook bij de bevolkingsvoorlichting en de radio-omroep. In wettelijke regelingen en andere officiële bescheiden wordt voorlopig nog de naam "Nederlands-Nieuw-Guinea" gebruikt, in afwachting

- van de -

van de resultaten van een onderzoek of voor zulk een wijziging een wettelijke voorziening is vereist.

Het gebruik van de naam "Papoea" als aanduiding van het volk van Nederlands-Nieuw-Guinea komt reeds goeddeels overeen met de in deze gevolgde praktijk.

Een landswapen is nog niet vastgesteld. Hierover wil men zich nog nader beraden.

Vlaghijsing.

De plechtige eerste vlaghijsing had plaats op 1 december 1961 te Hollandia-Stad en op de onderafdelingshoofdplaatsen, in aanwezigheid van autoriteiten en met eerbewijzen van de politie. Het was een sobere plechtigheid, die overal rustig is verlopen.

Betekenis van deze landssymbolen.

Bij de behandeling van deze aangelegenheid is steeds duidelijk in het licht gesteld, dat het hier gaat om landssymbolen, die geen volkenrechtelijke betekenis, maar alleen territoriale werking hebben. Niettemin kunnen zij van grote betekenis zijn voor de politieke bewustwording en de ontwikkeling van het saamhorigheidsgevoel van deze nog in zo vele groepen verdeelde bevolking.

15 december 1961.

10/11/1945

MANIFEST

Kami yang bertanda tangan dibawah ini, penduduk tanah Papua bahagian Barat, terdiri dari berbagai golongan, suku dan agama, merasa terikat dan bersatu padu sebagai satu bangsa dan satu tanah air;

MENJATAKAN;

Sebagai penduduk sebangsa dan setanah air bahwa;

- I. Bertaswekkan pasal 13 Piagam Persekutuan Bangsa-Bangsa bahagian a dan b;
- II Bertaswekkan masalah akan kemerdekaan bagi Daerah² dan Bangsa² yang belum berkeperintah sendiri, sebagai termuat dalam Resolusi yang diterima oleh Sidang Pleno Persekutuan Bangsa-Bangsa dalam sidangnja ke 15, dari 20 September 1960 sampai 20 December 1960, No 1514 (XV).
- III Bertaswekkan hak mutlak dari kita penduduk tanah Papua bahagian Barat atas tanah air kita;
- IV Bertaswekkan hasrat dan keinginan bangsa kita akan kemerdekaan kita sendiri;

maka kami dengan perantaraan Komite Nasional dan Badan Perwakilan Rakyat kita New-Guinea Barat menzearang Gubernemen Nederlands. New-Guinea dan Semestaah Nederland supaya mulai

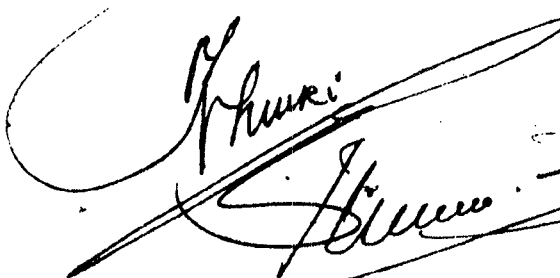

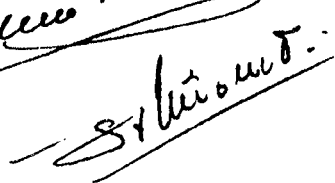
11 November 1961,

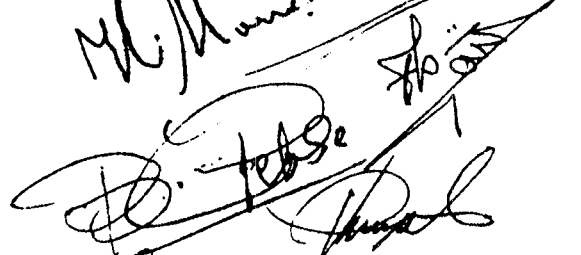
- a) Bendera kami dikibarkan disamping Bendera Belanda Nedeerland;
- b) "Janjian kebangsaan kita (kami)" "Hai Tanah
ku Papua" dinyanyikan atau dilagukan
disamping Wilhelmus;
- c) Nama tanah kami menjadi Papua Barat
dan
- d) Nama bangsa kami menjadi Papua.

Atas dasar ini kami bangsa Papua menuntut untuk mendapat tempat kami sendiri, sama seperti bangsa-bangsa merdeka dan diantara bangsa itu kami bangsa Papua ingin hidup sentosa dan terus memelihara kebudayaan dunia.

Dengan manifest ini kami mengundang semua penduduk yang bertempat tinggal di tanah air dan bangsa kita Papua menyetujui Manifest ini dan memproklamasikannya, oleh karena inilah satu-satunya jalan kemerdekaan bagi kita bangsa Papua.

Hollandia, 19 October '61

~~Amel~~
~~Winn~~

~~S.P. Malibela~~

Whonggonas

~~J. J. Sembiah~~
~~W. S. Sembiah~~

Jok yob

F. J. S. Pimainen

S. h. Rimadas

~~F. T. J. K. K. K.~~
F. T. J. K. K. K.

~~Wate~~

~~Wate~~

N. Tanggahms.

~~W. S. Sembiah~~
~~W. S. Sembiah~~

WEMMAY

~~E. Haak~~

E. Haak
R. H. R. R. R.

~~W. S. Sembiah~~
W. S. Sembiah

~~P. H. Joek~~
P. H. Joek

~~H. T. S. S.~~
H. T. S. S.

~~H. T. S. S.~~
H. T. S. S.

~~H. Jomungga~~
H. Jomungga

M. Sewai

~~W. S. Sembiah~~
W. S. Sembiah

~~W. S. Sembiah~~
W. S. Sembiah
Theo. S. Akwan

E. Nemberij

~~W. S. Sembiah~~
W. S. Sembiah

Handwritten: 1961-10-19

TEKST VAN HET OP 19-10-1961 DOOR HET NATIONAAL COMITE
OPGESTELD MANIFEST

De ondergetekenden van dit manifest, inwoners van West-Papoea, vertegenwoordigend verscheidene clans en godsdiensten, gevoelen zich als één volk gebonden aan hetzelfde vaderland.

WIJ VERKLAREN

tegenover ons gehele volk en het vaderland, dat wij, ons beroepende op

- I. artikel 73 letter a en b van het Handvest der Verenigde Naties;
- II. de resolutie No.1514 (XV) betreffende de verlening van onafhankelijkheid aan koloniale gebieden en volkeren, aangenomen in de 15de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties (20 september 1960 - 20 december 1960);
- III. het absolute recht van ons bewoners van het Westelijk deel van Papoea op onze eigen geboortegrond;
- IV. ons sterk verlangen naar eigen onafhankelijkheid;

door tussenkomst van het Nationaal Comité en onze volksvertegenwoordiging de Nieuw-Guinea Raad, er bij het Gouvernement van Nederlands-Nieuw-Guinea en de Nederlandse Regering met klem op aandringen, dat vanaf 1 november 1961

- a) onze vlag naast de Nederlandse zal waaien;
- b) ons volkslied "Hai Tanahkoe Papoea" naast het Wilhelmus zal worden gezongen en gespeeld;
- c) ons land West-Papoea zal heten en
- d) ons volk de naam Papoea zal dragen.

Op deze gronden eisen wij Papoea's een eigen plaats op in de rij van onafhankelijke volkeren. Wij Papoea's willen rustig leven in een vredige wereld.

Wij nodigen hierbij allen, die ons land en volk liefhebben uit, hun instemming met dit manifest te betuigen, omdat dit één der grondslagen van onze onafhankelijkheid vormt.

Hollandia, 19 oktober 1961.